

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LXXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

eorum includit essentialiter desperationem salutis, sicut felicitas includit certitudinem salutis nunquam amittenda. Spes autem cum desperatione consistere non potest. Ergo Christus vel simpliciter desperavit, vel verè non pertulit penas damnatorum & proinde non verè nos liberavit. Præterea, quando Christus emisit verba desperationis, vel emisit deliberatâ voluntate, vel non. Si primum, ergo verè desperavit & peccavit. Si secundum, ergo in Christo fuit inordinatio passionum, quandoquidem potuit metus prævenire rationem & extorquere vocem desperationis invitâ voluntate. At hoc est contra Calvinum.

LXXI. Devolvimur nunc ad argumenta Hugonis Sanfordi, & Roberti Parkeri, virorum doctissimorum, quibus præsentem sententiam magno nisu propugnant. Undecimo igitur argumento servit illustris locus, Rom. VI. 7. quem proinde necesse est in suâmet & peregrinis linguis audiri. Græcus textus: ὁ ὄντων θάνατον δὲ διέκαταρται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. Vulgata versio: Qui enim mortuus est, liberatus est à peccato. Bezzæ: Etenim, qui mortuus est, liber est à peccato. Lutheri: Dann/wer gestorben ist, der ist gerechtfertigt von der Sünde. Sanfordus igitur ex hoc loco ita colligit: Recepta sapientum opinio est, in inferno non peccari, quæ & certissima ratione nititur. Etenim diserit Paulus, Rom. VI. 7. Qui mortuus est, à peccato liber est. Quod Ambrosius, (Com. in Epist. ad Rom. VI. 4.) non immeritò ad omnes naturaliter mortuos extendit: qui moritur, peccare desinit, sic ut mors finis peccati sit. Accedit Chrysostomus: (Hom. X. in Rom. VI. Tom. I V.) Qui mortuus est, justificatus est à peccato. De quovis ista homine dicit, nimirum, quod, qui moritur, liber jam est à peccato, quamprimum mortuus deponitur. Quisquis moritur, utique jam amplius peccare non poterit. Vis argumenti plana est: Nullus à peccato liberatus peccat; Omnis mortuus, adeoque & omnis damnatus, à peccato liberatus est. Ergo: Nullus damnatus peccat. Ut majoris veritas evidentiore sit, notat Sanfordus, vocem: διέκαταρται, hoc loco non vulgari sensu, qui est absolvere à peccatis, (multi quippe à peccatis absoluti in peccatum relabuntur) sed proprio usurpari, qui est liberari à peccato & mundum fieri. Nam eundem sensum & contextus capituli illius, in cujus versu 18. Τοῦ θανάτου δὲ διέκαταρται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, exponitur, requirit, & veteres pariter atque recentiores agnoscunt. Ex veteribus in hanc rem allegantur, Ambrosius

at-

atque Chrysoſtomus, quibus ſociari poſſunt græcæ literaturæ pe-
 ritiffimi, Baſilius Magnus, qui λόγος περί βωπτισματός, ex ed. Baſ. pag.
 589. ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τούτου, ἀπὸ θανάτου, ἢ λιυθίρω-
 ται, καὶ ἀδικίας πῶς ἀμαρτίας, τῆς ἕκ ἐργῶν καὶ λόγων μόνου, ἀλλὰ καὶ ἀποστρα-
 φῆς ἰσχυροῦς: i. e. Jano Cornario interprete, p. 417. *Qui mortuus
 eſt, juſtificatus eſt à peccato, h. e. receſſit, liberatus eſt, mundatus eſt ab omni
 peccato, non in operibus & ſermonibus ſolum, ſed etiam ab affectuosâ cogita-
 tione.* Cyrillus, (ſive Hieroſolymitanus ille ſit ſive Alexandrinus,
 ſive alius, non conſtat :) in Expoſitione antiquâ Epift. ad Rom. à
 Maximo Donato, Veronenſi, Veronæ A. MD XXXII. editâ, p. 292.
 ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. ἰσχυρὸς, ὅτι ὅσοι εἰς τὸ ἀμαρτάνειν δοῦν ἡ-
 μά, ἀποικίωται. ὁ γὰρ ἀποθανὼν, φησι, δεδικαίωται, τούτου, ἀπὸ θανάτου καὶ ἢ λιυθίρω-
 ται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. Theodoretus Cyrenſis, Tom. II. in Epift. ad
 Rom. pag. 20. *Qui enim mortuus eſt, juſtificatus eſt à peccato. Quis enim
 unquam vidit mortuum vel alienum cubile conſuprartem, vel homicidio ma-
 nus ſuas cruentantem, vel aliquid aliud turpe & flagitioſum agentem?* Theo-
 phylaſtus, pro more, verba retinet Chryſoſtomi, p. 439. ex verſio-
 ne Philippi Montani: *Qui enim mortuus eſt, juſtificatus eſt à peccato. De
 quolibet homine hoc ait. Quem admodum, qui vitâ defunctus eſt, juſtificatus
 eſt à peccato, h. e. abſolutus eſt, liberatus eſt. Cum igitur major firma
 ſit, de Minore dubium eſſe nequit, quippe quam ipſa Apoſtoli ver-
 ba, ſine ullâ limitatione poſita, complectuntur. Terminus enim:
 qui mortuus eſt, indefinitus eſt, adeoque univerſalis, juxta regulam
 Logicam: Indefinita propoſitio ordinariè æquipollet univerſali.
 Qui autem de omni mortuo loquitur, iſ & de eo loquitur, qui na-
 turalem obiit mortem, immò, qui æternâ atque infernali defun-
 ctus eſt morte. Quâ ratione moti, antea à nobis citati, Eccleſiæ
 veteris Doctores, de naturali morte, quæ omnes homines, etiam
 infideles, manet, verba clariffimè expoſuerunt. Quinimò hinc
 quoque hauſiſſe cæteros magno numero Patres, verofimile judi-
 cat Sanſordus, quod ſenten- iam de negatis inferorum peccatis
 paſſim tradiderint. Expendantur, inquit, jam Patres. Ita Ambro-
 ſius, lib. II. c. VI. de Sacram. Mors interveniens ſinem facit peccati. Quan-
 do enim morimur, utique peccare deſinimus. Rurſus, de Bono mortis, c. VII.
 Gravius eſt ad peccatum vivere, quam in peccato mori; quia impius, quam-
 diu vivit, peccatum auget, ſi moriatur, peccare deſinit. In eâdem ſententiâ*

Hic

Hieronymus fuit, vel Beda potius, cum in Prov. c. XXVII. ita diceret: Ideo sine fine poenas luunt, quia voluntatem habuerunt, sine fine peccandi, si naturam haberent, sine fine vivendi. Similiter Gregorius, Dial. lib. IV. c. XLIV. Iniqui ideo cum sine deliquerunt, quia cum sine vixerunt. Nam voluissent utique, si potuissent, sine fine peccare. Ostendunt enim, quia in peccato semper vivere cupiunt, qui nunquam desinunt peccare, dum vivunt. Ad magnam ergo iustitiam iudicantis pertinet, ut nunquam careant supplicio, qui in hac vita nunquam voluerunt careere peccato. Ita Procopius, in Es. c. XXXIIX. Relicti in morte, non virtutibus promoventes sunt, immo nec peccantes, sed tempus iudicii expectantes. Ita Olympiodorus, in Eccles. c. IX. In inferno practica operationes esse non possunt ad id solum delati sunt ad infernum, ut aeternis, torqueantur suppliciis. Ita Damascenus, libro contr. Manich. In inferno nulla vitii aut peccati actio futura est. Ita Nicolaus de Lyra, in Eccl. IX. In inferno non est opus ad merendum. Ita Strabus in glossa ordinaria, in librum Ecclesiastici, in c. XIV. Post mortem non est tempus operandi, sed mercedem recipiendi. Ita Thomas Aquinas, Part. III. Qu. LII. Obicitur, Christum non descendi se ad aliquod malum. Respondet, inferos significare malum poenae, non culpa. Postremo, Joannes Picus de Mirandula, Apol. Conc. II. in damnatis praeteritorum tantum peccatorum reatum & maculam remanere dicit, ob qua puniuntur in aeternum, peccati vero novi alicujus actum in iis nullum agnoscit. Addendus est, quem initio pro duxerat, Augustinus, Ench. c. VI. Ad damnatos, quod attinet, facultatem iis peccandi omnem non inscitè Augustinus adimit. Is etenim de malis in inferno damnatis, & bonis in caelo glorificatis, verba faciens, ita affirmat: nec bonis voluntas, nec malis facultas peccandi esse potest.

LXXII. Duodecimum argumentum Sanfordus promit ex naturâ poenarum infernalium, quæ in passione merâ consistit. Verba hæc sunt: Et cui quæso ignotum est, infernum tantum patiendi locum esse, non autem agendi? quodque anima damnati hominis ita penis obruatur, ut ne cogitationem quidem ullam concipere possit, quæ ad peccatum vergat? Passionis locum esse infernum, haud immeritò extra dubitationis aleam ponit Sanfordus. Est enim infernus locus poenarum. Poenæ autem formaliter in passionibus & privationibus consistunt. Poena quippe nihil aliud est, quam inordinatio quædam & privatio debitæ perfectionis, cum sensu passionis cujusdam conjuncta. Sicut qui carceris subit poenam, libertate à naturâ sibi & lege Reip.

con-